

suport a les àrees de baixa densitat i INsulars en la transició cap a una Economia més CIRCULAR

Eix de prioritat – Prioritat d'inversió – Objectiu específic 3-1-1

Eix de prioritat 3: Protegir i promoure els recursos naturals i culturals mediterranis

<https://interreg-med.eu/>

D. 3.4.1: Informe de Creació d'INCIRCLE

WP3: Proves

Activitat 3.4: Crear un espai comú: organització d'un seminari de desenvolupament de capacitats per a socis del projecte

Col·laborador encarregat: Parc Científic de l'Àrea

Versió final

Distribució pública

31/7/2020

Índex

1.	Grups de treball de les parts interessades d'INCIRCLE	3
1.1.	Objectiu dels SWG d'INCIRCLE	3
1.2.	Reunions previstes sobre SWG	4
2.	Moderació dels SWG d'INCIRCLE	6
3.	Eines participatives per ser utilitzades per INCIRCLE	9
3.1.	Plataformes en línia per acollir processos i reunions participatives	9
Diferents entorns interactius en línia podrien donar suport a la implementació suau dels processos participatius.		10
3.1.1.	VideoFacilitator	10
3.1.2.	Zoom	10
3.2.	Eines per a la pluja d'idees	10
3.2.1.	Tècnica Phillips 66	11
3.2.2.	1-2-4-All technique	12
3.3.	Eines per trencar el gel	12
3.4.	Eines digitals col·laboratives	13
3.4.1.	Miro	13
3.4.2.	Jamboard	13
3.4.3.	Mentimeter	14
3.5.	Taller Europeu d'Escenaris de Sensibilització (EASW)	15
3.5.1.	Orígens del mètode EASW	15
3.5.2.	Com funciona?	16
4.	Principals consells i suggeriments	19
5.	Materials addicionals	20
6.	Annexos	21

1. Grups de treball de les parts interessades d'INCIRCLE

Aquest concepte de participació és capital per a INCIRCLE, basat en la implicació dels grups d'interès a través de la configuració, activació i consulta dels Grups de Treball d'Interessats (SWG per les seves sigles en anglès). Els SWG és reconegut com un equip de treball interdisciplinari format per organitzacions i persones implicades i interessades en tots els aspectes del turisme. Els SWG ajudaran a establir les prioritats sectorials i a adaptar les polítiques a les necessitats i peculiaritats del territori, d'acord amb els principis de l'economia circular.

En termes generals, el valor afegit dels SWG d'INCIRCLE rau en la combinació de diferents perspectives sobre una mateixa pregunta. Aquesta anàlisi comparativa enriqueix a tots els participants i estimula la identificació de solucions alternatives que un sol individu no hauria pensat.

El soci encarregat de la creació dels SWG ha d'identificar correctament les expectatives dels grups d'interès i planificar els comentaris oportuns als grups d'interès implicats, per tal de conrear una relació propera i fructífera i fer-los sentir involucrats i compromesos.

1.1. Objectiu dels SWG d'INCIRCLE

A cada territori soci, a nivell regional/nacional i local, s'estableix un SWG actuant com a laboratori, per fusionar diferents perspectives i fomentar un interès comú, assegurant la cooperació i la participació vertical i horitzontal.

En termes generals, el SWG en territoris associats recolza:

- la recopilació de dades i la informació rellevant per a l'anàlisi i avaluació segons els indicadors de circularitat INCIRCLE;
- la identificació dels principals colls d'ampolla i reptes turístics sostenibles del territori;
- la identificació de les millors pràctiques que s'inclouran a la Plataforma de Coneixement d'INCIRCLE;
- a nivell regional/nacional: l'elaboració d'estratègies regionals/nacionals d'INCIRCLE, aportant solucions en les diferents fases del desenvolupament de les estratègies;
- a nivell local: elaboració de plans d'acció locals, en línia amb les estratègies nacionals/regionals esmentades

Un SWG eficaç es basa en la participació proactiva de no més de 30 participants, que podrien ser seleccionats de la llista següent, d'acord amb les pròpies consideracions i oportunitats a aprofitar:

- Organització turística regional/local i empresa de desenvolupament turístic
- Departaments de planificació local, transport i desenvolupament rural/urbà
- Agència de Gestió de Residus (aigua i sòlids)
- Departament o agència d'abastament d'aigua (local i regional)
- El departament d'energia i/o distribuïdor
- Departament de Policia/Seguretat
- L'àrea forestal/protegida o els òrgans de gestió de parcs

- Aeroport/autoritat portuària (si escau)
- L'associació hotelera o turística local
- Guies turístiques, acampades, caravanes, vil·les o associacions d'apartaments
- Organitzacions no governamentals rellevants
- Cambra de Comerç local
- Associacions de treballadors turístics i/o sindicats
- Institucions acadèmiques rellevants implicades en la recerca associada
- Associacions Ambientals
- Representant de la comunitat local, residents i possiblement turistes.

1.2. Reunions previstes sobre SWG

Per tal de complir amb els objectius esmentats anteriorment, els SWG es reuniran almenys quatre vegades durant el projecte, tant en l'àmbit regional o nacional com en l'àmbit local.

Durant la primera reunió, s'informarà als grups d'interès sobre els objectius, activitats i resultats principals d'INCIRCLE. Al mateix temps se'ls demanarà:

- Identificar els principals colls d'ampolla i reptes turístics sostenibles a nivell de destinació;
- proporcionar les millors pràctiques que s'inclouran a la Plataforma de Coneixement d'INCIRCLE;
- proporcionar dades i informació rellevant per a la propera anàlisi i avaluació de la circularitat turística al territori.

Durant la segona i tercera reunió, es demanarà als interessats:

- Definir una visió comuna sobre una destinació turística sostenible i circular
- Definir els principals objectius i mesures relacionats per a una visió comuna
- Definir responsabilitats, temps i finançament per a cada mesura identificada

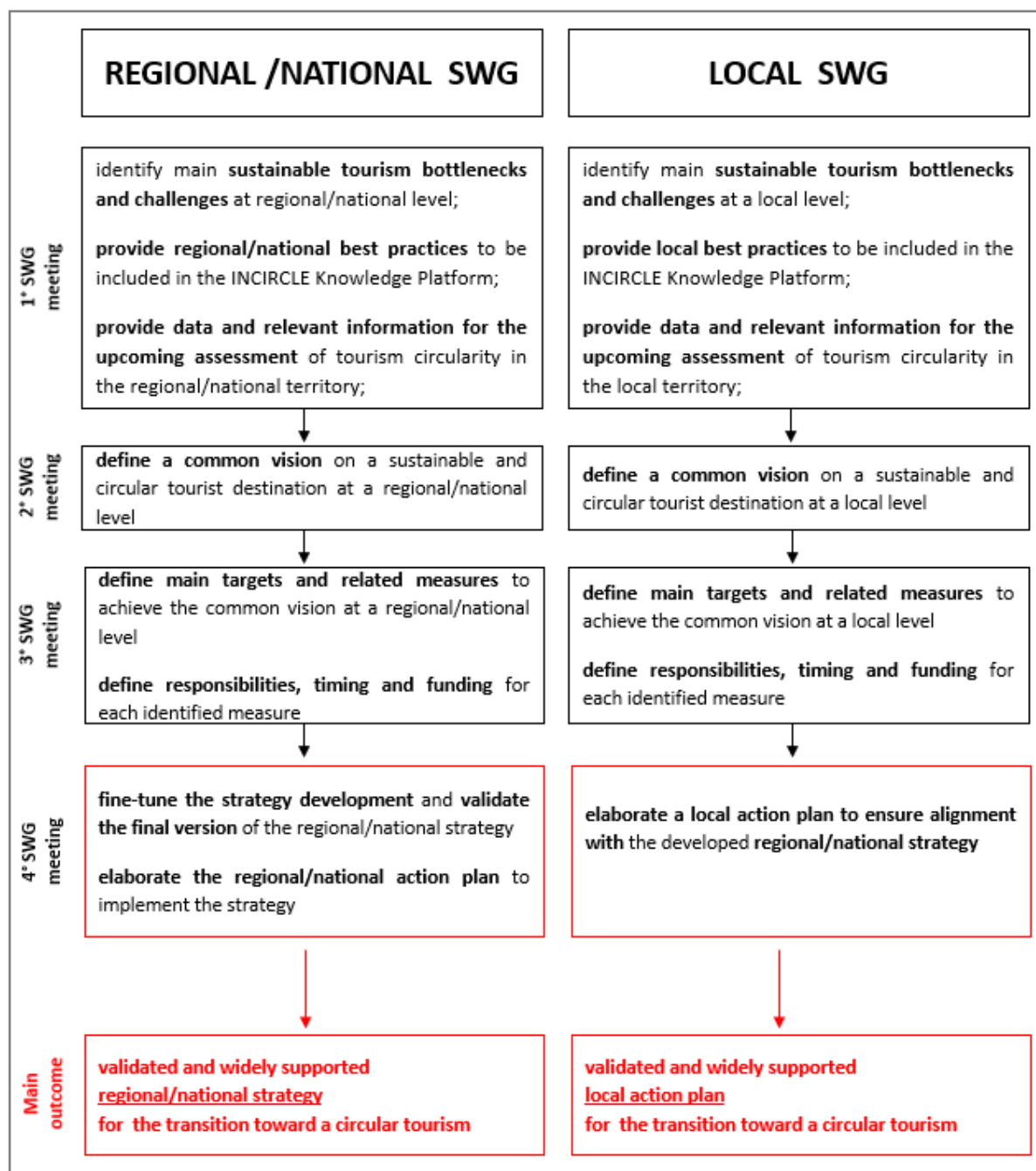
Durant la quarta reunió, es preveuen diferents resultats a nivell regional/nacional i local:

- àmbit regional/nacional: afinar el desenvolupament de l'estratègia, validar la seva versió final, elaborar els plans d'acció regionals per implementar l'estratègia, així com
- àmbit local: assegurar l'alineament amb l'estratègia regional/nacional desenvolupada i elaborar un pla d'acció local.

Es poden organitzar reunions addicionals amb les parts interessades per mantenir-les actualitzades sobre els èxits del projecte.

Per tal de facilitar la recopilació i fusió del feedback, es proporcionen plantilles als socis per desenvolupar una metodologia de treball homogènia basada en l'enfocament participatiu, permetent recollir resultats de manera organitzada i estructurada. (Annex 1 - Plantilles per a SWG d'INCIRCLE).

Imatge 1. Diagrama de flux del SWG d'INCIRCLE a nivell local i regional / nacional
Font: Projecte INCIRCLE

2. Moderació dels SWG d'INCIRCLE

Es requereix un procés guiat per complir l'objectiu de les reunions de SWG celebrades sense contratemps i de manera productiva als territoris associats. Les activitats d'INCIRCLE es basen fermament en l'interès i el compromís de les parts interessades guanyadores i, per tant, es basen en un enfocament facilitat per tal que les persones col·laborin i cooperin millor, per ajudar-les a definir els seus objectius comuns i planificar conjuntament com aconseguir-los.

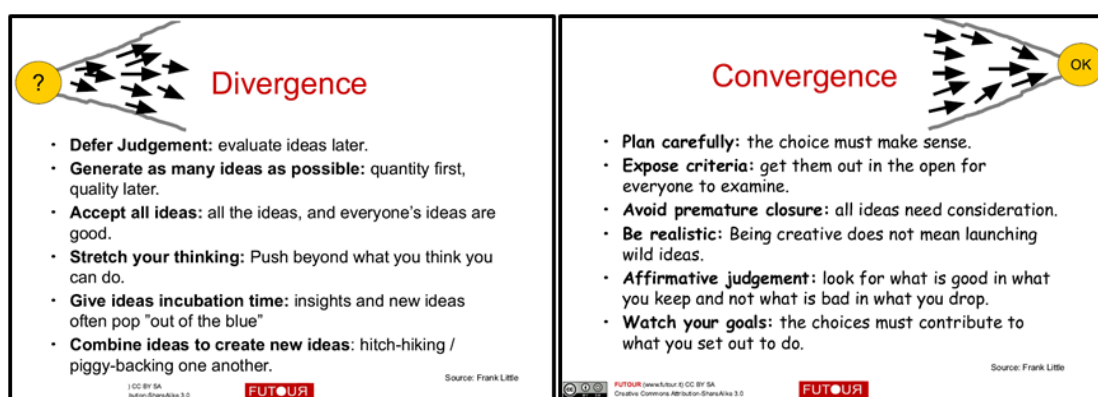
Es designarà un moderador a cada territori soci, que s'encarregarà de guiar els grups d'interès a través de diferents reunions de SWG, aclarir els objectius i expectatives de cada reunió, fomentar la participació, gestionar el flux de la reunió i ajustar el procés segons calgui. El moderador pot ser un membre del personal associat o un expert extern específicament designat per a aquesta tasca.

2.1. Coneixements d'un moderador

Els moderadors han de ser aliens al grup i, per tant, neutrals com un àrbitre en un partit: no han de participar en el contingut de la discussió que estan facilitant. Han d'anticipar els propers reptes i crear expectatives, alhora que donen suport al procés de presa de decisions del grup, convertint les divergències inicials en convergències, arribant a un consens sobre els objectius per ajudar els participants a produir resultats específics. Els moderadors estan involucrats quan una solució o canvi específic ha de ser acordat i dissenyat conjuntament per més parts interessades a través de processos participatius. Els processos participatius són contextos d'aprenentatge on les parts interessades entenen les perspectives de l'altre per trobar objectius comuns. El canvi és un procés que requereix escolta activa, obertura i temps.

Imatge 2. Característiques principals de la divergència i convergència

Font: Presentació en Power Point elaborada pel moderador Paolo Martinez per al seminari de desenvolupament de les capacitats d'INCIRCLE

Hi ha dos rols principals en un taller participatiu (a part de l'organització local, la logística, la informació):

- **El gestor de continguts/temes.** Normalment aquest és el promotor del projecte, el client, propietari del repte, gestor de projectes. Aquesta persona o equip s'encarrega del tema/assumpte i contingut, així com de la seva aplicació de seguiment en l'estratègia o política. El gestor de continguts indica els objectius i reptes i és responsable durant tot el procés participatiu d'anàlisi, interpretació i transformació de la

informació emergent (recollida a través del procés participatiu facilitat) en resultats específics, accions, estratègies i implicacions polítiques.

- **El moderador (gestor de processos)** S'encarrega de com es dissenya i executa el procés participatiu per aconseguir els millors resultats, rendiments i impactes possibles. Ella o ella representa un suport auxiliar al gestor de continguts i és totalment imparcial. Rep un breu resum sobre els objectius del procés participatiu, entén el context, el nombre de participants i els seus antecedents i negocia amb el propietari del contingut un possible pla d'acció, indicant el conjunt ideal de mètodes, agenda, lloc i logística (presencial o remot), síncron (durant els tallers) i activitats asíncrones (abans o després del taller). En el taller, el moderador està ajudant als participants a comunicar-se i entendre el punt de vista de l'altre a través d'enfocaments divergents i convergents (vegeu les taules més avall). La Moderació és una professió molt important i eficaç, a més d'una habilitat que pot aprendre qualsevol persona a través de la pràctica i l'experiència.

És important adonar-se que aquests dos rols són tan diferents com l'oli i el vinagre: no es pot xiular i cantar alhora. La gestió de continguts, per tant, l'establiment d'objectius/ agenda, l'anàlisi, la presentació d'informes, l'estratègia/política no es poden delegar en un moderador. El moderador ha d'estar informat i ser conscient d'això, i pot influir en la seva activació assessorant sobre tot allò que és possible donat el context, el temps i els participants. El gestor de continguts pot ser massa influenciable o tenir ja la solució al cap, arriscant-se així a desvincular els participants del procés d'aprenentatge i canvi a llarg termini. Hi ha d'haver una estreta col·laboració entre el gestor de continguts i el moderador per aconseguir el màxim impacte i resultats. La col·laboració entre el procés i els gestors de continguts és un procés d'empoderament mutu. El procés de canvi més reeixit ha mantingut molt clara aquesta distinció de continguts i funcions de procés.

Les següents habilitats i eines establiran les bases per a una reunió efectivament facilitada:

Taula 1. Característiques principals de la divergència i convergència

Font: Taula basada en la informació proporcionada per Kaner, Sam. **Guia del moderador per a la presa de decisions participatives.** San Francisco: Jossey-Bass, 2007

Paràfrasis	Demostrar a un orador que les seves paraules van ser escoltades i com van ser enteses pels altres. En general, el/la moderador/a diu amb les seves pròpies paraules el que pensa que va dir l'orador/a. Per introduir el procés de paràfrasi es fan servir habitualment les següents expressions: ▪ "Sembla com si ho diguessis..." ▪ "A veure si t'entenc..." ▪ "És això el que vols dir?"
Recolzar la gent	Recolzar les persones perquè aclareixin, desenvolupin i refinin les seves idees, permetent-los expressar més enllà del que estan pensant. Recolzar la gent perquè aclareixin la idea, especialment quan els oients són una mica confosos o vagues. Es poden utilitzar les següents preguntes obertes i no directives: ▪ "Pots dir més sobre això?" ▪ "Ens pots posar un exemple?" ▪ "Què t'importa d'això?" ▪ "Explica'ns més" ▪ "Com és això?"
Retrovisor	És una manera formal de parafrasejar, en la qual el moderador repeteix les paraules de l'orador literalment. Com més té un moderador la necessitat d'establir la neutralitat, més freqüentment es reflectirà en lloc de parafrasejar. El moderador ha d'utilitzar les paraules de l'orador, no les seves pròpies.

Recaptar idees	Ajudar els participants a construir una llista d'idees. La reunió efectiva comença amb una descripció concisa de la tasca. Per exemple, "Durant els propers deu minuts, avalueu aquesta proposta indicant pros i contres. En primer lloc, demanaré a algú que detalli una reacció pro. Llavors preguntaré per un contra. I així successivament. Construïrem les dues llistes al mateix temps." El moderador ha de deixar clar al grup que aquest és el moment de generar idees, no de jutjar-les.
Ordenació	Ajudar la gent a fer torns quan tothom vol parlar d'una vegada. Tothom sap que tindrà la seva oportunitat. Bàsicament, es tracta de demanar un espectacle de mans a les persones que volen parlar, i assignar un torn de paraula. Quan tothom hagi acabat de parlar, pregunteu si algú vol parlar.
Seguiment	Fer un seguiment de les diverses línies de pensament que s'estan seguint simultàniament dins d'una sola discussió. Aquest procés, fa visible que s'estan discutint diversos fils del tema i, per tant, és igualment vàlid.
Encoratjament	Obrir un espai de debat perquè la gent participi sense posar l'accent en ningú. L'encoratjament és especialment útil durant la primera etapa d'una discussió, mentre els membres encara estan escalfant. Es poden fer les següents preguntes: ▪ "Hi ha altres idees sobre això?" ▪ "Algú té una història de sostenibilitat que estigui disposat a compartir?" ▪ "Què en pensen els altres?" ▪ "Aquest debat planteja preguntes a algú?"
Equilibri	Animar el grup a ampliar la seva discussió per incloure altres perspectives o altres punts de vista. Envia el missatge "Està bé expressar punts de vista oposats i tenir opinions diferents". Es poden fer les següents preguntes: ▪ "Hi ha altres maneres de veure aquest tema?" ▪ "Algú està d'acord amb aquesta perspectiva?" ▪ "Hem sentit la posició de tres persones sobre aquest tema. Algú més té una posició diferent?" ▪ "Algú pot jugar a ser l'advocat del diable durant uns minuts?" ▪ "Per tant, hem escoltat el punt de vista X i el punt de vista Y. Hi ha una tercera manera de veure-ho?"
Espai per a una persona tranquil·la	Cada grup té alguns membres que són molt actius verbalment i altres que parlen menys. El moderador ha de vigilar els membres tranquils, comprovant el llenguatge corporal o les expressions facials que poden indicar el seu desig de parlar, fent-los sentir part del grup. Se'ls convida a parlar, però si es neguen, el moderador ha de ser amable i seguir endavant, respectant la seva decisió de participar i quan ho volen fer. Es poden fer les següents preguntes: ▪ "Hi ha algun pensament que vulgueu expressar?" ▪ "Voleu afegir alguna cosa?" ▪ "Sembla com si estigués a punt de dir alguna cosa. . ."
Silenci intencionat	Un breu (pocs segons) espai de temps tranquil per donar temps als participants a pensar i descobrir el que volen dir. El silenci intencionat també es pot utilitzar per senyalar moments d'excepcional aflicció. Després d'una declaració apassionada o moment de vulnerabilitat, el silenci intencional permet al grup fer una pausa, reflexionar i donar sentit a l'experiència. De vegades tothom en el grup està confós o agitat o té problemes per concentrar-se. En aquests moments, el silenci pot ser molt útil. "Prenem uns moments de silenci per pensar què significa això per a cadascun de nosaltres".
Escoltar per un espai comú	Valida les àrees de desacord del grup, alhora que se centra en àrees d'acords. El moderador primer ha de resumir les diferències i seguir amb l'espai comú. És important que els grups es polaritzin per mantenir els punts d'acord davant d'ells com a base per treballar envers l'acord mutu.

2.2. Conjunt d'eines d'un moderador

Hi ha una sèrie d'articles i eines útils que un moderador ha de dur amb ell per ajudar els participants a establir-se ràpidament en l'entorn col·laboratiu en el qual estan treballant, assegurant un resultat reeixit. Trobeu a continuació aquelles eines utilitzades més àmpliament i intensa, tant en reunions presencials com en reunions en remot:

- **Insígnies o etiquetes amb el nom** per recordar els noms dels participants. En cas que no hi hagi cap d'ells disponible, es pot utilitzar la cinta adhesiva.
- **Paper i bolígrafs** als participants per prendre notes.
- **Post-its** per prendre idees i aportacions individuals. Quan n'hi hagi, són preferibles els de colors. Quan no n'hi hagi, es poden utilitzar petits trossos de paper i una cinta adhesiva.
- **Bolígrafs i marcadors de color** per dibuixar i escriure en paper de rotafoli i en notes adhesives.
- **Petites i lleugeres joguines de formació** per a actes informals per ajudar a "trencar el gel", i per fer-les servir com a "objecte parlant".
- **Campanes** per comunicar als participants que la reunió està començant i especialment quan es vol captar la seva atenció (per exemple, quan es vol reunir petits grups de nou en un gran grup de nou o quan la situació s'ha descontrolat o es desvia del tema)
- **Cinta adhesiva** per col·locar papers de rotafoli o visuals de treball en parets que ho permetin (això minimitza que salti la pintura) on no hi hagi barres de paret o paperògrafs.
- **Adhesius en forma d'estrella o cercle de colors** per ajudar al procés de presa de decisions en grup.
- **Documents, justificants o visuals**, segons procedeixi.

3. Eines participatives per ser utilitzades per INCIRCLE

3.1. Plataformes en línia per acollir processos i reunions participatives

Les reunions i els esdeveniments participatius es poden celebrar en directe o en línia.

Quan les reunions tenen lloc en directe és important acollir la trobada en una sala adequada, amb espai suficient per a tots els participants convidats. A més d'això, l'accés a diferents sales petites podria ser apropiat, ja que permetrà la implementació de sessions més interactives augmentant la participació i el compromís dels participants.

Les reunions i esdeveniments participatius també es poden organitzar de manera efectiva en un entorn en línia, reduint els problemes organitzatius (viatges i desplaçaments dels participants per arribar al recinte, servei de càtering, etc.), fent el procés més fàcil i rendible.

Imatge 3. Bases per al taller en línia

Font: Presentació en Power Point elaborada pel moderador Paolo Martínez per al seminari de desenvolupament de les capacitats d'INCIRCLE

Diferents entorns interactius en línia podrien donar suport a la implementació suau dels processos participatius.

3.1.1. VideoFacilitator

Es tracta d'una eina interactiva de videoconferència multisala, que permet treballar conjuntament fins a 90 persones, que poden passar lliurement de la sessió plenària a sessions paral·leles que s'estan duent a terme en diferents sales com si estiguessin treballant juntes en la vida real.

Més informació sobre VideoFacilitator als Annexes (Annex 2 – Manual de VideoFacilitator).

3.1.2. Zoom

Es tracta d'un vídeo interactiu i eines de conferències web, que es poden utilitzar per acollir webinars, així com processos participatius. Ofereix la possibilitat de crear sales de descans, però no permet als participants moure's lliurement dins de les diferents sales.

Es pot trobar més informació sobre la creació de sales de descans Zoom en l'enllaç següent:

<https://support.zoom.us/hc/en-us/articles/206476093-Getting-Started-with-Video-Breakout-Rooms>

3.2. Eines per a la pluja d'idees

Les eines de pluja d'idees representen una manera de resoldre problemes mitjançant la celebració d'una discussió en grup i la recopilació d'informació o idees que sorgeixen espontàniament a partir de la discussió en grup. L'objectiu final d'aquestes eines és reunir una àmplia gamma de punts de vista i crear un espai comú.

3.2.1. Tècnica Phillips 66

Imatge 4. Phillips 66

Font: Presentació en Power Point elaborada pel moderador Paolo Martínez per al seminari de desenvolupament de les capacitats d'INCIRCLE

PHILLIPS 66

Expressing in groups

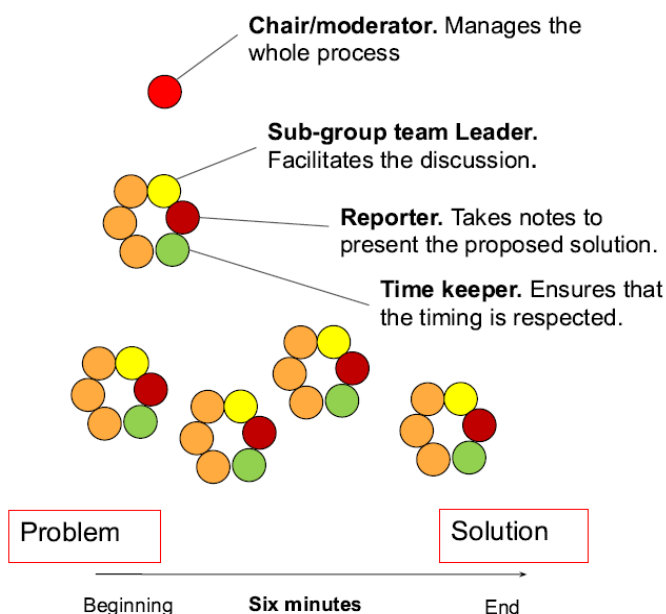
The Phillips 66 technique has been invented to overcome the problems and resistance of people who are reluctant to express themselves in groups.

What is it?

- It is a useful discussion technique to overcome the problem of silence in groups.
- It has been conceived so that each participant can contribute to the debate.
- The large group is subdivided into subgroups of **six** participants each: the smaller groups have **six** minutes to discuss possible solutions to the problem and questions they are given. They then provide a feedback to the larger group by presenting a possible proposal.

Benefits

- It allows to collect the feedback on specific issues from a large number of people
- It is formalised and has a set timing.
- It strengthens brainstorming techniques.
- It allows all participants to express themselves freely and on an equal basis.

FUTOUR (www.futour.it) CC BY SA
Creative Commons Attribution-ShareAlike 3.0

© 2020 FUTOUR

WWW.FUTOUR.IT

INFO [AT] FUTOUR.IT

3.2.2. Tècnica 1-2-4-All

Imatge 5. 1-2-4-All

Font: sobre la base de la informació proporcionada al lloc web de Liberating Structures

1-2-4-All

Giving everyone an equal opportunity to generate questions, ideas and suggestions

The 5 Structural Elements:

1. **Challenge question posed by the facilitator**
2. **Individually:** Silent self-reflection on a shared challenge, framed as a question (e.g., What opportunities do YOU see for making progress on this challenge? How would you handle this situation? What ideas or actions do you recommend?) *1 min.*
3. **In pairs:** generate ideas, building on ideas from self-reflection. *2 min.*
4. **In groups of 4:** share and develop ideas from your pair in foursomes. Notice similarities and differences. *4 min.*
5. **In plenary:** the facilitator *asks* "What is one idea that stood out in your conversation?" Each group shares one important idea with all (repeat cycle as needed). *5 min.*

Tips

- Firmly facilitate quiet self-reflection before paired conversations
- Ask everyone to jot down their ideas during the silent reflection
- Use bells for announcing transitions
- Stick to precise timing, do another round if needed
- In a large group during "All," limit the number of shared ideas to three or four
- In a large group, use a facilitator or harvester to record output not shared
- Invite each group to share one insight but not to repeat insights already shared
- Separate and protect generation of ideas from the whole group discussion
- Defer judgment; make ideas visual; go wild!
- When you hit a plateau, jump to another form of expression (e.g., Improv, sketching, stories)
- Maintain the rule of one conversation at a time in the whole group
- Do a second round if you did not go deep enough!

3.3. Eines per trencar el gel

Les eines per trencar el gel ajuden a escalfar els participants, a obrir-los i preparar-los per a activitats més específiques i tècniques. Les següents eines per trencar el gel es podrien utilitzar fàcilment també en un entorn en línia:

- **Presentació ràpida:** a cada participant se li demana que passi dos minuts juntament amb un altre participant fins ara desconegut, per tal de presentar-se entre ells, dient qui són i per què participen en la reunió. Cada persona té dos/tres minuts per presentar-se i escoltar la presentació de l'altre. Aquest exercici es repeteix 3-4 vegades, de manera que al final de la sessió, cada participant arriba a conèixer a altres 3-4 nous participants, fent-se així una millor idea de qui està assistint a la reunió i augmentant la pròpia motivació i curiositat al mateix temps.

- **Dues veritats i una mentida:** es demana als participants que es posin per parelles. Al seu torn, cada participant té 2/3 minuts per realitzar tres declaracions sobre ell mateix. Dues d'aquestes afirmacions han de ser fets, o "veritats", mentre que una ha de ser una mentida. L'altre participant ha d'endevinar quina és l'afirmació falsa. Aquest exercici es repeteix normalment 2-3 vegades.
- **És un plaer tenir amb nosaltres.....** aquesta eina és útil quan es treballa en grups reduïts de 8-10 persones per evitar la ronda estàndard de presentacions. Es demana als participants que surtin de la sala durant 2-4 minuts per entrevistar-se i després presentar a l'altra persona (qui és, què fa i una característica especial que recordi a ella). Quan tots els participants tornen al grup tothom presenta ràpidament a l'altre participant en 30 segons/un minut començant per "És un plaer tenir amb nosaltres...". D'aquesta manera es genera molta més curiositat, juntament amb l'atenció, l'obligació d'escoltar i conèixer-se millor que no pas en una simple cita ràpida.

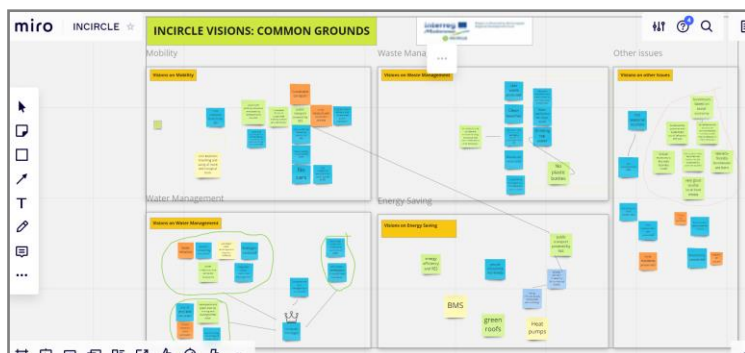
3.4. Eines digitals col·laboratives

3.4.1. Miro

Miro és la plataforma de pissarra col·laborativa en línia que permet als equips distribuïts treballar eficaçment junts, des de la pluja d'idees amb notes adhesives digitals fins a la planificació i gestió de fluxos de treball àgils.

Imatge 6. Llenç Miro d'INCIRCLE

Font: Llenç de Miro elaborat pel moderador Paolo Martínez per al seminari de desenvolupament de capacitats INCIRCLE

Enllaç a la sessió Miro d'INCIRCLE amb tots els resultats:

https://miro.com/app/board/o9J_kq4SWtQ=

3.4.2. Jamboard

Es tracta d'una pissarra interactiva que permet alliberar la creativitat del teu equip i esbossar les teves idees a l'estil pissarra alhora que es beneficia de l'accés i la connectivitat d'un llenç interactiu que es pot utilitzar per escriure i dibuixar, per deixar anar imatges, afegir notes adhesives, així com treure actius directament del web mentre col·laboren amb membres de l'equip des de qualsevol indret.

Les notes representen una bona manera d'estructurar les idees. Quan les escriviu, assegureu-vos de/d':

- Utilitzar bolígrafs llegibles

- Escriure en majúscules
- Utilitza una nota adhesiva per a cada concepte
- Ser sintètics: màxim de 7 paraules. En cas que el concepte sigui massa complicat per ser explicat sintèticament, utilitzeu més notes adhesives

Imatge 7. Llenç Jamboard d'INCIRCLE

Font: Llenç de Jamboard elaborat pel moderador Paolo Martínez per al seminari de desenvolupament de capacitats d'INCIRCLE

Enllaç a la sessió Jamboard d'INCIRCLE:

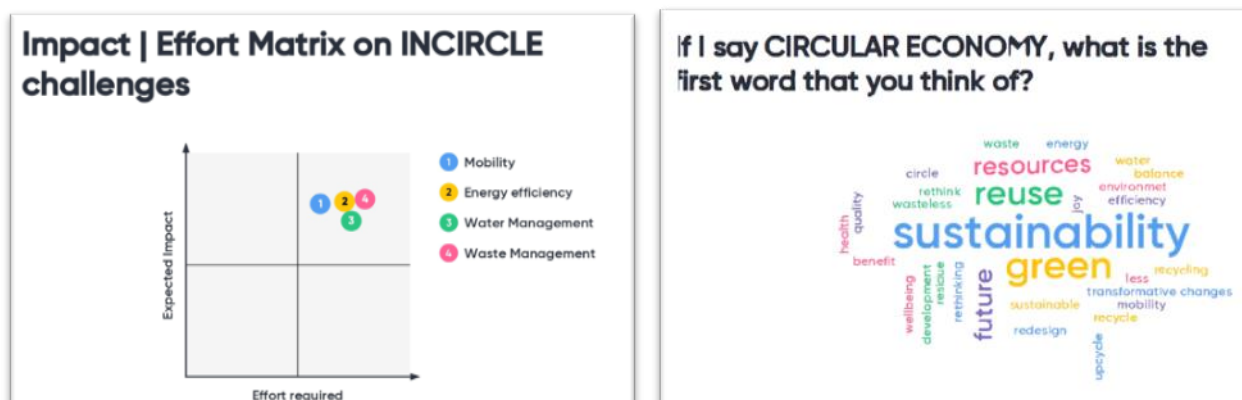
<https://jamboard.google.com/d/13V7xEK7LmKYm21LlpyaQABaH0C25BuPJn878-jAnX5w/viewer?f=2>

3.4.3. Mentimeter

És una plataforma de presentació interactiva que permet involucrar-se i interactuar amb els seus col·legues utilitzant enquestes en viu, núvols de paraules, preguntes amb múltiples opcions, classificacions col·laboratives i priorització de les preguntes i iniciatives.

Imatge 8. Enquestes Mentimeter d'INCIRCLE

Font: Enquestes Mentimeter elaborades pel moderador Paolo Martínez per al seminari de desenvolupament de capacitats d'INCIRCLE

3.5. Taller Europeu d'Escenaris de Sensibilització (EASW)

El Taller Europeu d'Escenaris de Consciència ha estat seleccionat com a mètode principal per facilitar els SWG d'INCIRCLE.

3.5.1. Orígens del mètode EASW

El mètode EASW ha estat promogut per la Comissió Europea des dels anys 90 com un instrument per a la planificació de la participació, basat en el **diàleg** i la **col·laboració** entre grups d'actors locals per crear ciutats sostenibles i crear una relació equilibrada entre la societat, la tecnologia i el medi ambient on es plantegen qüestions d'ecologia urbana.

S'ha utilitzat àmpliament per prevenir un enfocament "tecnocèntric" de la presa de decisions, que massa sovint condueix a decisions de baixa qualitat, a un baix grau de suport social, així com a una pèrdua de temps a causa de les objeccions i la resistència.. Des d'aquesta perspectiva es contribueix perfectament a resoldre el "Dilema de Collingridge", que estableix que quan observem el desenvolupament d'una nova forma de tecnologia/innovació o canvi, l'interès de la societat per les seves possibles aplicacions augmenta just quan es restringeix la possibilitat d'influir en el seu desenvolupament.

El mètode, basat en un enfocament de grup de rol, permet l'intercanvi de coneixements, opinions i idees entre diferents representants de les 4 principals categories socials d'una comunitat (ciutadans, experts tecnològics, administradors i representants de la comunitat empresarial, l'anomenada quàdruple hèlix), amb l'objectiu final d'identificar i discutir les similituds i les diferències en la percepció dels problemes i les seves possibles solucions.

Taula 2. Participants en el mètode EASW

Font: Carpeta EASW amb totes les eines en 11 idiomes desenvolupades per la DGXIII

PARTICIPANTS	DESCRIPCIÓ
CIUTADANS I SOCIETAT CIVIL	Aquest col·lectiu està format per residents "representatius" i inclou, sempre que sigui possible, 2 representants d'associacions locals d'especial interès o de veïns i veïnes organitzats
EXPERTS TECNOLÒGICS	Aquest grup està format per experts en tecnologia, representants d'empreses amb competència en el municipi, investigadors i consultors sobre els temes objecte de discussió
RESPONSABLES POLÍTICS	Aquest grup està format per polítics, funcionaris públics, administradors locals, etc.
REPRESENTANTS DEL SECTOR PRIVAT	Aquest grup està format per empresaris que representen el teixit empresarial local o regional en aquells sectors estretament vinculats als temes tractats al mètode EASW

Els actors socials anteriorment mencionats estan involucrats en el grup de rol del mètode EASW per conèixer i provocar les 4 principals barreres (barreres econòmiques, tecnològiques, polítiques i culturals) que normalment poden obstaculitzar l'aplicació i el desenvolupament de solucions sostenibles al problema abordat.

L'element central del mètode EASW és el diàleg entre diferents actors socials, que ofereix l'oportunitat d'intercanviar coneixements i experiències amb l'objectiu final de crear consciència sobre les barreres existents i les possibles solucions al tema abordat.

3.5.2. Com funciona?

L'execució d'un mètode EASW implica dos dies i mig de treball després d'un programa precís (encara que flexible) (**Annex 3 - El guió gràfic d'EASW**), durant els quals els participants, pertanyents a diferents categories socials, participaran en sessions interactives de grup i de treball plenari. El mètode es basa en dues activitats principals:

- Establiment de l'enfocament, corresponent al 1r dia de taller. Té com a objectiu elaborar la visió comuna dels participants sobre el possible futur de la seva ciutat/zona/regió.
- Generació d'idees, corresponent al segon dia del taller. Es demanarà als participants que discuteixin i possiblement determinin què s'ha de fer, com i per qui per tal d'arribar al futur esperat en la visió comuna.

▪ ***Dia 1: Sessió de treball dels grups de rol - Establiment de l'enfocament***

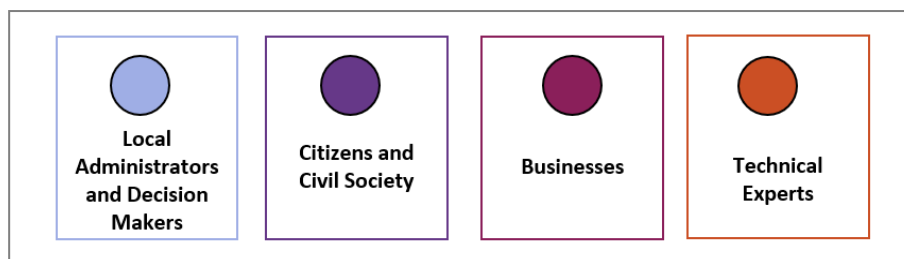
El primer dia del taller està orientat a l'**elaboració d'una visió comuna de futur**, que a efectes INCIRCLE, estarà relacionat amb el desenvolupament d'una destinació turística més sostenible i circular.

La trobada començarà amb una breu sessió d'introducció, on el moderador explicarà els objectius del taller, les regles bàsiques, els principals temes del taller i el resultat final per als participants. Els socis del projecte pertanyents a autoritats locals/regionals/nacionals, faran una breu introducció sobre l'estat actual del turisme sostenible i circular al territori on té lloc el taller. Tota la part introductòria ha de durar un màxim de 60 minuts (els participants han de rebre alguna informació de fons abans del taller).

Després de la introducció, els participants es dividiran en 4 grups de rol, segons el seu grup d'interès:

Imatge 9. Principals grups d'interès d'INCIRCLE i grups de rol del mètode EASW

Font: Projecte INCIRCLE

Cada grup de rol constarà d'entre 6 i 8 participants, de manera que el nombre total de participants al taller d'escenaris se celebrarà entre 24 i 32 participants.

L'activitat visionària preveu 4 etapes principals, durant les quals cada grup haurà de/d':

1. Imaginar la seva destinació l'any 2030 (és a dir, l'any en curs + 10 anys) i elaborar un escenari positiu i negatiu relacionat.
2. Reconstruir per a cada visió formulada la història de la ciutat / àrea / regió des de 2030 fins a l'actualitat ("backcasting"), ajudant així als participants a entendre les possibles conseqüències futures de les accions / canvis realitzats avui. Recorda que el debat ha d'estar sempre centrat en els temes del taller!
3. Desenvolupar-se amb una visió comuna per a cada grup.
4. Desenvolupar-se amb una visió comuna per a cada grup.

Es podrien utilitzar diferents eines per donar suport al procés creatiu de creació de la visió, com ara la tècnica de doble entrevista, tècniques de pluja d'idees com el backcasting, encàrrecs específics per visualitzar la seva visió (per exemple, fent dibuixos) i idear un eslògan adhesiu per a la presentació plenària de la seva visió.

El primer resultat del treball en grup serà la presentació en la sessió plenària de finals del matí de la visió comuna de cada grup, que pot diferir lleugerament entre si. Després de la discussió en el ple, cada grup torna a treballar la visió formulada per tal de millorar-la, comparant-la amb una combinació de dos dels quatre escenaris/visions desenvolupats pels diferents grups. Aquesta visió millorada es presenta en el ple al final de la jornada.

Després de presentar les quatre visions millorades al final de la sessió plenària, es debaten detalladament en el ple i s'elaborarà una llista que reculli tots els elements que tenen en comú les quatre visions del grup d'interès (és a dir, una visió de futur compartida en comú), que representi l'espai de trobada sobre un turisme més sostenible i circular a la destinació en qüestió, així com el punt de partida de les sessions de treball del segon dia.

Els participants reben l'informe dels espais comuns emergents per tal de preparar-se per a la segona part del taller, que normalment tindrà lloc un mes després de la primera

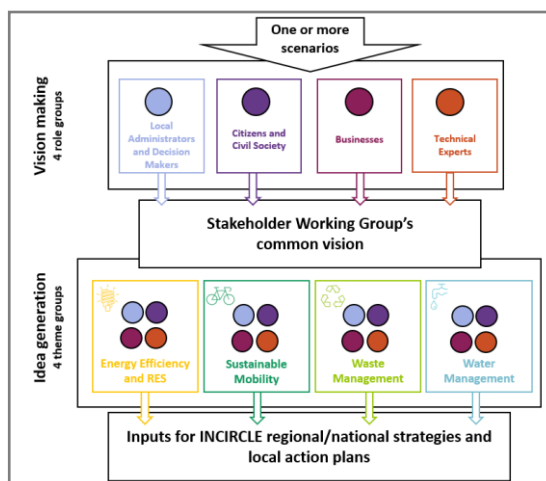
▪ ***Dia 2: Sessió de treball de grups temàtics - Generació d'idees***

La segona part del taller d'escenaris està orientada a **generar idees sobre com la visió comuna sobre com es pot desenvolupar** un turisme més sostenible i circular a la destinació.

El procés de generació d'idees es porta a terme a través dels denominats **grups de temes**, que a diferència dels grups de rol homogenis (que són més o menys els mateixos, independentment del tema del taller), difereixen en funció del tema del taller

Imatge 10. Estructura EASW d'INCIRCLE

Font: Projecte INCIRCLE

Idealment, els participants s'assignen al grup temàtic que millor s'adapti al seu camp d'especialització i en grups heterogenis de manera que en cada tema / assumpte hi hagi almenys un representant de cada funció de cada grup d'interès (institucions, ciutadans, negocis, experts). A l'efecte d'INCIRCLE, els grups temàtics ja estan definits i corresponen als 4 pilars del projecte:

Imatge 11. Pilars principals d'INCIRCLE i els grups temàtics del mètode EASW

Font: Projecte INCIRCLE

Abans de dividir els participants de nou en 4 grups de treball, el moderador ha de presentar breument els elements principals de la "visió d'espai comú", animant els participants a utilitzar aquesta visió com a punt de partida per a la seva discussió. El document elaborat al final del primer dia de taller s'ha de lliurar als participants i s'han de donar detalls de la composició dels grups i instruccions per al treball en grup.

La tasca principal dels grups temàtics és identificar els mitjans per fer el sector turístic més sostenible i circular, responant a la pregunta "Com afrontar els reptes per a una destinació turística sostenible el 2030?". Els grups temàtics discuteixen les accions i mesures a transformar en realitat en la seva visió comuna.

Se sol utilitzar l'anomenada "tècnica d'snow-carding": cada participant té de 10 a 15 minuts per treballar ell mateix en silenci i escriure les millors idees per aconseguir la seva visió en relació amb el tema assignat al seu grup temàtic. Per tant, s'elabora una idea per targeta petita. En general, aquesta activitat ha de donar lloc a 5/10 idees per persona. Un cop acabada l'activitat d'snow-carding, totes les idees es comparteixen i es discuteixen.

La breu llista d'idees es realitza mitjançant el mètode de 5 punts per prioritzar i seleccionar les idees que es consideren més vàlides. El mètode de 5 punts permet a cada participant votar lliurement les idees sorgides del treball en grup: els 5 punts es poden assignar a una idea considerada molt vàlida o els punts es poden distribuir

entre diverses idees. La prioritització de les idees es tradueix en una breu llista de "top-5 idees" produïdes pel grup temàtic. En aquest punt, aquest últim ha de preparar-se per a una presentació animada de la seva llista de "top-5 idees". Amb ajudes visuals com cartells, amb text, dibuixos, eslògan adhesius, etc.

Després de les quatre presentacions per grup temàtic, les "millors" 5 idees s'identifiquen utilitzant un procediment de votació, que també podria basar-se en el mètode de 5 punts.

En la sessió plenària de la tarda es presenten les conclusions i les cinc primeres idees per a l'avaluació preliminar. La discussió final se centra en les "idees guanyadores": el seu mèrit, la seva viabilitat i com, quan i per qui s'han d'aplicar aquestes solucions.

En acabar el taller, s'elaboraran i presentaran les conclusions de la sessió plenària final als participants pel soci responsable.

4. Principals consells i suggeriments

- **Deixar clars els objectius a tots els participants des del primer moment.**
- **Començar a involucrar els participants amb molta antelació, estimulants el seu interès i la seva curiositat.**

La participació primerenca d'una àmplia gamma d'actors socials contribueix a la qualitat de la presa de decisions. Una participació limitada o estreta dels actors socials sovint condueix a un estrenyiment del domini dins del qual es poden trobar solucions.
- **Deixar que els grups d'interès prenguin possessió del procés perquè continuïn actualitzant la informació i practiquin la implementació al llarg del projecte.**
- **Actualitzar periòdicament els grups d'interès.** Planeja tenir una reunió ràpida d'una hora amb més freqüència, com cada mes per actualitzar les parts interessades amb els èxits assolits. A internet és relativament fàcil. Es necessita energia per crear el mètode SWG, però menys per mantenir-lo en funcionament.
- **Recorda que el que compta més és la construcció de relacions entre els grups d'interès i el projecte INCIRCLE.** Les relacions són la base de l'èxit en el canvi i especialment un canvi de mentalitat sistèmic com és passar als principis de l'economia circular. Així que una vegada que creu el SWG, l'haureu de nodrir com un hort. A mitjà i llarg termini obtindràs belles fruites i verdures
- **Tothom ha de tenir veu.**

Cal facilitar les reunions perquè les persones més tranquil·les siguin en el focus el mateix temps que aquelles que tendeixen a dominar les discussions.
- **Demanar als participants que siguin creatius i valents a l'hora de dissenyar el futur que volen.**

Deslligar-se de la realitat és essencial perquè els participants siguin capaços de generar visions veritablement visionàries: sense un despreniment suficient del que avui es considera factible o impossible, reduïm el domini dins del qual es poden buscar possibles solucions per a un problema concret. Demana als participants que pensin "fora de la caixa"!
- **Planificar les activitats del taller en detall, adherir-se al programa i garantir l'ús d'eines de suport.**
- **Organitzar una breu i efectiva reunió introductòria amb els participants per assegurar el seu compromís amb el projecte INCIRCLE i els seus SWG.**

Es recomana una reunió introductòria per conèixer els participants amb el projecte INCIRCLE i les tasques SWG. Durant la reunió es facilitarà informació addicional sobre els propers tallers (els temes que s'abordaran, el programa, el context, els objectius, les regles bàsiques i els resultats finals a assolir).

- **Evitar el judici crític dins del grup i fer que els participants acceptin les idees d'altres persones i que es basin en elles.**

Quan algú diu "Sí, però", transforma aquesta afirmació en un "Sí, i", proporcionant un espai addicional per a l'acceptació i una discussió oberta.

- **Assaig de taller a distància.** L'organització de tallers a distància requereix un guió gràfic ben estructurat per part dels organitzadors i moderadors, ja que el temps en línia s'ha d'utilitzar de manera molt eficient. Sempre és bo tenir una reunió en línia preliminar amb tots els participants per comprovar la funcionalitat de l'àudio i el vídeo o la sala de descans, i millorar alhora les activitats de construcció d'equips i confiança a través de check-ins, trencadors de gel i check-outs.

5. Materials addicionals

- Folletons del Seminari de Desenvolupament de Capacitats INCIRCLE
<https://drive.google.com/file/d/12m8PSxQTm2uBhLFYxTwfJwUjMrHANb35/view?usp=sharing>
- Carpeta EASW amb totes les eines en 11 idiomes desenvolupades per la DGXIII d'economia circular Els documents, especialment els fitxers Word, s'han d'obrir amb l'OpenOffice o amb Google Docs, ja que la versió de Windows és molt antiga.
<https://drive.google.com/drive/folders/1-vr8NMKhAgHYG6Uxu7m2TI5eyUVkHmsM>
- El model POP - Resultats i processos de propòsit. Una gran i senzilla eina per planificar els processos i obtenir resultats
<http://stproject.org/wp-content/uploads/2014/11/the-fabulous-pop-model.pdf>
- L'Art de la Moderació. Una àmplia guia per facilitar reunions d'èxit, aquest article està ple de grans eines, consells i bones pràctiques.
<http://stproject.org/resources/tools-for-transformation/facilitation/page/2/>
- Manual del Camp d'Innovació. Manual pràctic com a suport a les estratègies d'especialització intel·ligent i la realització de processos de creació de polítiques participatives d'alt impacte que involucren grups d'interès de quàdruple hèlix.
<https://goo.gl/mA8RGm>
- L'enllaç a la part oberta de la biblioteca de mètodes de l'Associació Internacional de Moderadors (accés a 50 de cada 500 mètodes per a no membres)
<https://www.sessionlab.com/library/iafmethods>
- Kaner, Sam. Guia del moderador per a la presa de decisions participatives. San Francisco: Jossey-Bass, 2007
<http://www.storypikes.com/workshops/PDFs/Facilitators%20Guide%20to%20Participation%20by%20Sam%20Kaner%20with%20Lenny%20Lind-Catherine%20Toldi-Sarah%20Fisk%20and%20Duane%20Berger-2007.pdf>

- Web de Liberating Structures:
<http://www.liberatingstructures.com/ls/>

Grups d'interès del mètode EASW

- Responsables polítics i institucions
<https://docs.google.com/document/d/1VKGiWzgiFN7DiQW8PiliFLivRtaCRW24yBYcHc7oEjU/edit?usp=sharing>
- Acadèmia - Experts tècnics
https://docs.google.com/document/d/1uTKyvNpdImu0BVwaWdn7zKMfwF-IS1hXHlp4_WwYBy8/edit?usp=sharing
- Empresa - Emprenedors
https://docs.google.com/document/d/1gPa9WMEluc8gPm5J-3jcHBeGsj9eBL8HZvVbPC_FN4E/edit?usp=sharing
- Ciutadans - Societat Civil
https://docs.google.com/document/d/1qIt3w_92vh2WJwJdrmvJUb0L7jiwMcjXynxq6kn519k/edit?usp=sharing

Temes EASW

- Mobilitat
<https://docs.google.com/document/d/1AUwHsXxgOgHTYdnLZqaJQ4prio4um8KVUHMV-9rxdkU/edit?usp=sharing>
- Eficiència energètica
<https://docs.google.com/document/d/1DdmZ8QGJkU--HTfQwTMsU7wxYDgfZIGHc0PLLOIUU9k/edit?usp=sharing>
- Gestió de l'aigua
<https://docs.google.com/document/d/1hUQtJT0pU5ZgsAxeqTQy2YB8KO2Cv41aibxq2BkFZuc/edit?usp=sharing>
- Gestió de residus
<https://docs.google.com/document/d/1VAnABJAaVC86ZvTs7wKKcBoR5k5ctD6gyeW65akdiQ/edit?usp=sharing>

6. Annexos

- Annex 1 - Plantilles SWG d'INCIRCLE
- Annex 2 – Manual VideoFacilitator
- Annex 3 - El guió gràfic del mètode EASW